

پیش‌خواران

کارنامه جبهه ملی ایران در آیینۀ روایتی مهجور

تشکلی که به واگرایی رسید!

■ محمد رضا کائینی



در دوران نهضت ملی ایران، تشکل جبهه ملی ایران، حزبی بود که از عناصر متفاوت اما دلبسته به ملی شدن نفت، تشکیل یافت. این جریان سیاسی تا مدتی انسجام

خویش را حفظ کرد اما در نهایت به دلیل بالا گرفتن اختلاف در آن، به بن‌بست رسید.
خاطرات

احمد ملکی روزنامه‌نگار و فعال سیاسی عضو جبهه ملی، ابعاد این فروپاشی حزبی را، نشان می‌دهد.

این اثر، توسط مرکز اسناد انقلاب اسلامی منتشر شده است.
ناشر در دیپاچه این خاطرات و درباره

محتوای آن، چنین آورده است:

«انتخابات دوره شانزدهم مجلس شورای ملی، در مهر ماه ۱۳۲۸ و توسط دولت ساعد آغاز شد. دخالت‌های هژیر وزیر دربار و بسیاری از صاحبان نفوذ، اعتراض بسیاری از شخصیت‌های سیاسی را برانگیخت. مصدق السلطنه به همراه ۱۹ نفر از نخبگان و روزنامه‌نگاران، در اعتراض به انتخابات در ۲۲ مهر، در کاخ شاه متحمن شدند. آنها خواستار لغو انتخابات بودند. متحصنین در روز اول آبان، در منزل درکتر مصدق اجتماع کردند و پایه‌های جبهه ملی را، بنیاد نهادند.
تورر هژیر توسط فداییان اسلام، موجب بطلان انتخابات شد و در انتخابات مجدد، آقایان مصدق، مکی، شاپیگان، بقایی، حائری‌زاده، آزاد و نریمان، از اعضای جبهه ملی به مجلس راه یافتند.
با بازگشت پیروزمندانه آیت‌الله کاشانی و مبارزاتی بی‌امان وی علیه انگلیسی‌ها و وابستگان آنها و قتل رزم‌آر، جبهه ملی قدرت تازه‌ای یافت و مجبور شدند مسئولیت اجرایی کشور را، به مصدق بسپارند. حرکت گروه‌های مختلف که تا قیام ۳۰ تیر به



▶ بانیان اولیه جبهه ملی ایران در یک قاب!

سوی هم‌گرایی پیش می‌رفت، پس از این واقعه به واگرایی انجامید و هر لحظه شکاف موجود بین رهبران و هدایتگران حرکت ملی بیشتر شد تا اینکه با کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲، حکومت مصدق سقوط کرد و سایر رهبران نیز به انزوا کشیده شدند!
احمد ملکی مدیر روزنامه ستاره، یکی از رجال و فعالان سیاسی است که خود در جریان تحمن و تأسیس جبهه ملی بوده و حوادث و وقایع منجر به تشکیل و ترکیب گروه‌ها را، با دقت مشاهده کرده است.
ملکی یکی از اعضای جبهه ملی بود که از جبهه ملی جدا شد و از مخالفان سرسخت مصدق شد.
ملکی پس از کودتای ۲۸ مرداد، خاطرات خود را روزانه طی ۵۹ شماره، در روزنامه ستاره منتشر کرد.
با اینکه ملکی از روزنامه‌نگاران معروف ایران است خاطرات وی بسیار نامنظم، تکراری و فاقد انسجام منطقی است.
در این حال این خاطرات به دلیل حضور نویسنده‌اش در جبهه ملی می‌تواند بسیاری از ناگفته‌های تاریخی را بیان کند.
به علاوه این خاطرات می‌تواند علت شکست احزاب را در ایران، تبیین کند.
به عقیده وی، انتخابات دوره هفدهم مجلس شورای ملی، که در دوران حکومت دکتر مصدق برگزار شد، آخرین چوب حراجی بود که بر پیکر جبهه ملی وارد شد و اطرافیان مصدق، که او را به عنوان فردی مؤمن به قوانین و وطن‌پرست می‌دانستند، جز یاکاری و عوام‌فریبی و بدتر از همه، جاه‌طلبی چیز دیگری از او نیافتند!
وی در سراسر متن خاطرات به مطالعه و بررسی شخصیت و اعمال دکتر مصدق و دکتر فاطمی پرداخته است.
از آنجا که وی، خود از دوستان فاطمی بود و در حقیقت دکتر فاطمی به نوعی از برکشیدگان وی محسوب می‌شد، نتوانسته است توصیفی دقیق و نظام‌مند، از افکار و فعالیت‌های وی ارائه دهد.
او در نهایت، به سعایت دکتر فاطمی در دوران نخست‌وزیری دکتر مصدق و بدگویی‌های روزنامه باختر امروز، اشاره و آن را امری بسیار ناپسند، در دوران حیات سیاسی دکتر فاطمی قلمداد می‌کند.
نویسنده این خاطرات، مهم‌ترین علت شکست مصدق را، جاه‌طلبی و استبداد شخصی وی می‌داند و یادآور می‌شود که اگر وی چند صباحی نیز توانست پیروزی را در آغوش بکشد، مهربون تبلیغات و پروپاگاندا می‌بود، که وی مانند سایر دیکتاتورها اعمال می‌کرد....».

مقالات

کمتد کوم ۸۸۴۹۸۴۳۷



ثروت جمهوری آذربایجان در انحصار خانواده‌الهام علی‌اُف

رشو‌های اسرائیل به هزار فامیل

برای بسط نفوذ سیاسی و اقتصادی

دبستانی و فرزند ۱۱ ساله‌الهام علی‌اُف، که نامش

بر گرفته از نام پدر بزرگ اوست، به ثبت رسیده و سال گذشته، این مستغلات با ارزش ۴۴ میلیون دلار، برای خرید ۹ عمارت بزرگ کنار ساحل در امارات، خود و خانواده‌اش را، گسترده‌تر کرده و در ناگه‌ای کلی، نیش اقتصاد کشور آذربایجان به دست او و خانواده‌اش افتاد!
الهام علی‌اُف،

یک دختر به نام‌های لیلیا و آرزو دارد و همچنین

دو پسر به نام حیدر علی‌اُف، که همانا

پدر بزرگ خود است. همسرش مهربان علیوا،

اهل اردبیل از روستاهای آذربایجان شرقی

در ایران است. مقال پی آمده، به بسط فساد

مالی علی‌اُف و خانواده‌اش پرداخته است.

■ ■ ■

■ **رشوه «بریتیش پترولیوم» به رئیس جمهور**

آذربایجان برای خرید نفت در یای خزر

سده ماه پس از جابه‌جایی قدرت و روی کار آمدن‌الهام

علی‌اُف، و قرار دادی موسوم به «قرارداد قرن»، با

شرکت بریتیش پترولیوم منعقد کر تا این کمپانی

صاحب نفت در یای خزر شود. لزلې ابراهامز، از عوامل

سابق بریتیش پترولیوم می‌گوید: این کمپانی با

چندین میلیون دلار پول غیرقانونی و تحریک مقامات

آذربایجانی، راه را برای معامله نفتی بـا آذربایجان

«هموار» کرد!
از ابراهامز پرسیدند چه کسی از طرف

بریتیش پترولیوم مأمور شده تا اطلاعات نظامی را در

اختیار سازمان جاسوسی انگلیس قرار دهد و آ‌با او

می‌دانسته که دارد از طرف بریتیش پترولیوم و دولت

انگلیس، به دولت آذربایجان رشو می‌دهد یا خیر؟

او جواب داد: «صدر صدا». این کمپانی، مستقیماً

پرداخت رشوه را تکذیب نکرده و اعلام کرده است:

«هر چند بخش‌هایی از اظهارات وی (ابراهامز) صحیح

است اما ما بخش عمده آن را تأیید نمی‌کنیم و آن را

مخالف با واقعیت می‌دانیم».

■ **قاچاق مواد مخدر از افغانستان به باکو و**

کشورهای اروپایی

تشکیلات مرزبانی دولت به صورت یک تشکیلات

خصوصی، در اختیار خانواده علی‌اُف است و بسیاری

از اقدامات خلاف قانون، توسط مأموران این تشکیلات

انجام می‌شود که قاچاق مواد مخدر از افغانستان به

باکو و صدور آن از طریق گرجستان به روسیه و اروپا،

از جمله اقدامات این تجارت است. وزارت امنیت

دولت باکو نیز در این تجارت کثیف همکاری کامل

دارد و امنیت فعالان و کالا را تأمین می‌کند!

■ **فساد مالی در خانواده همسر‌الهام علی‌اُف**

مجله اشپیکل آلمان در چارچوب افشاگری‌های مالی

خود به عملکرد خانواده همسر علی‌اُف، مهربان‌پاشا،

اشاره کرده و می‌نویسد: براساس اخبار و گزارش‌ها،

خانواده همسر علی‌اُف تحت پوشش شرکت‌های بیمه،

ساخت و ساز و آژانس‌های مشاورتی و همچنین بانک

خصوصی «پاشا‌بانک»، در عرصه‌های اقتصادی کشور

آذربایجان، بسیار فعال هستند و از نفوذ رئیس‌جمهور،

نهایت استفاده را می‌برند!
به نوشته اشپیکل، عمو

ی پرنفوذ همسر علی‌اُف، به نام حافظ‌پاشاف، از سال

۲۰۰۶، معاون وزیر خارجه این کشور است و ۱۳ سال

نیز مسئولیت سفارت آذربایجان در امریکا را بر عهده

داشته است. به نوشته این روزنامه، پدر و خواهر همسر

علی‌اُف، دارای مسئولیت‌های بسیار مهمی در دستگاه

حکومتی آذربایجان هستند.

■ **فعالیت‌های اقتصادی پسر علی‌اُف در جمیره‌دبی**

مستغلات در کنار آب، در جزیره جمیره و ثبت شده

در اداره زمین‌دبی، به نام حیدر علی‌اُف، کودک

توانست‌اند روابط امنیتی و اطلاعاتی گسترده‌ای به

نفع خود با دولت و عده‌ای از مقامات باکو، ایجاد کنند.

در پس‌زمینه این روابط، از منافع تجاری موجود

بین عده‌ای از مقامات باکو با رژیم صهیونیستی،

اخبار متعددی منتشر می‌شود. گفته می‌شود دولت

صهیونیستی، در قالب اقدامات تجاری، رشو‌های

بزرگ به مقامات باکو پرداخت می‌کند تا بـاستر لازم

برای نفوذ بیشتر اسرائیل را فراهم سازند. همچنین

اسرائیل با این اقدامات تلاش می‌کند زمینه‌های زیادی

برای تأسیس سفارت باکو در فلسطین اشغالی را نیز

مهیا سازد. در این باره روزنامه مساوات‌نو چاپ باکو

به گزارش منتشر کرده است: «تقویت روابط دولت

باکو با اسرائیل، در بعد اقتصادی نیز خودنمایی

می‌کند. در پی سفر اوگدور لیبرمن وزیر امور خارجه

اسرائیل به باکو، در زمینه تقویت روابط اقتصادی

فی‌مابین نیز توافقاتی حاصل شده و نمایندگان چهار

هلدینگ (شرکت بزرگ سرمایه‌گذاری مدرن)، متعلق

به مقامات بلندپایه باکو، سفر پنج روزه‌ای به اسرائیل

انجام داده‌اند. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی آیزروس،

این سفر از ۲۹ فوریه (۱۴ اسفند) آغاز شده و ۲۵ فوریه

(۱۶ اسفند ۱۳۸۸) خاتمه یافته است.»

■ **سوءاستفاده مالی از بودجه‌های فرهنگی کشور**

حکومت جمهوری آذربایجان مبالغ بسیار زیادی را

برای پروژه‌های نه چندان بزرگ در وزارت فرهنگ و

توریسم هزینه می‌کند. با اینکه منابع دولتی، گزارش

دقیقی از میزان این هزینه اعلام نمی‌کنند اما منابع

خبری غیررسمی، از میزان این هزینه و فسادهای

مربوط به آن اخبار و ارقام حیرت‌انگیزی منتشر

می‌کنند!
به طور مثال، منابع خبری غیررسمی به

پروژه بازسازی سینمای نظامی اشاره می‌کنند که با

حضور شخص‌الهام علی‌اُف، در سال ۲۰۱۱ افتتاح

شد. با آنکه این پروژه در دوره زمانی ۲۰۱۱-۲۰۰۷،

۵۲ میلیون دلار هزینه داشته اما حتی امسال

نیز دولت توجه خود را به این مکان، کاهش نداده و

نزدیک به ۴ میلیون دلار دیگر را صرف این محل

کرده است!
در موردی دیگر، برای ساخت یک پیست

اسکی در منطقه شادساق در منطقه قوسا، ۸۷۸

میلیون دلار در دوره زمانی ۲۰۱۱-۲۰۰۷ هزینه

شده است، به نحوی که تنها در سال ۲۰۱۱، نزدیک

به ۵۲۰ میلیون دلار از سرمایه‌گذاری دولتی، صرف

این پروژه شده است. در سال جاری ۲۵۵ میلیون

دلار از بودجه دولتی برای ادای سرمایه‌ساخت این پروژه،

اختصاص داده شده است. همچنین ساخت موزه

فرش و هنرهای دستی که از سال ۲۰۰۷ آغاز

شده، تا ابتدای امسال، حدود ۵ میلیون دلار هزینه

داشته و در سال جاری نیز برای ادامه ساخت آن،

۱۷ میلیون دلار اختصاص داده شده است. با این

اوصاف هنوز زمان قطعی پایان این پروژه مشخص

نشده است!
آذربایجان در ایران، سال گذشته دولت این

که آخرین بار در سال ۲۰۱۱ تحت بازسازی قرار

گرفته بود، در سال ۲۰۱۱ مورد بازسازی مجدد

قرار گرفت. بودجه اولیه این بازسازی، تقریباً ۲۱

میلیون دلار بود که دولت به علت کافی نبودن

این مبلغ، برای سال جاری نیز حدود ۳۰ میلیون

دلار، برای آن کار اختصاص داد. همچنین طبق

اظهارات رسمی ابراهیم غفاری از ریزن سفارت

جمهوری آذربایجان در ایران، سال گذشته دولت این

جمهوری چندصد میلیون دلار، برای برگزاری برنامه

یورویژن هزینه کرده و حتی مقرر شده است که

برای برگزاری مطلوب این برنامه، بسیاری از منازل

مسکونی مصادره و تخریب شوند. (البته آمارهای

د

از سال ۱۳۸۸، سفرهای مقامات

رژیم صهیونیستی به باکو، افزایش

داشته است. گفته می‌شود دولت

صهیونیستی در قالب اقدامات

تجاری، رشو‌های بزرگ به مقامات

باکو پرداخت می‌کند تا بـاستر لازم

برای نفوذ بیشتر اسرائیل را فراهم

سازند. همچنین اسرائیل با این

اقدامات تلاش می‌کند زمینه‌های

لازم برای تأسیس سفارت باکو در

فلسطین اشغالی را نیز مهیا سازد!

■ **سوءاستفاده مالی و فرهنگی داماد علی‌اُف**

امیل آقالروف، داماد‌الهام علی‌اُف رئیس‌جمهوری

آذربایجان است. امیل آقالروف فرزند آراز

آقالروف، از پهلودیان آذری مقیم روسیه است.

وی بخش‌های حاصلخیز کشاورزان روستاهای

اطراف باکو را، به کمک حاکمیت غصب کرده و به

ساخت و ساز مراکز توریستی و خدماتی، در آنها

رو آورده است. ساخت هتل در نارداران نیز نمونه

یکی از این اقدامات آقالروف است.

■ **افشاگری‌های روزنامه‌نگار آذری درباره**

تجارت خانواده علی‌اُف

روزنامه‌نگار آذربایجانی خدیجه اسماعیل‌وا،

افشاگری‌های زیادی در خصوص تجارت در

خانواده‌الهام علی‌اُف انجام داده است. چندی

پیش، آخرین تحقیق خانم اسماعیل‌وا منتشر

شد و البته قابل ذکر است که از همان زمان، که

نوشته‌های وی منتشر شد، شانس‌آزاده‌های زیادی

برضد او صورت گرفت و او را تهدید کردند که

عکس‌های خصوصی‌اش در سایت‌های اینترنتی

منتشر خواهد شد!
با توجه به ادامه فعالیت

وی، رسانه‌های نزدیک به دولت آذربایجان،

عکس‌های خصوصی او را در خروجی‌های خود

قرار دادند!
اما گزارش خدیجه اسماعیل‌وا، در

مورد زندگی بر ترجمل دختران رئیس‌جمهور

اسرائیل با این اقدامات تلاش می‌کند زمینه‌های زیادی

برای تأسیس سفارت باکو در فلسطین اشغالی را نیز

مهیا سازد. در این باره روزنامه مساوات‌نو چاپ باکو

به گزارش منتشر کرده است: «تقویت روابط دولت

باکو با اسرائیل، در بعد اقتصادی نیز خودنمایی

می‌کند. در پی سفر اوگدور لیبرمن وزیر امور خارجه

اسرائیل به باکو، در زمینه تقویت روابط اقتصادی

فی‌مابین نیز توافقاتی حاصل شده و نمایندگان چهار

هلدینگ (شرکت بزرگ سرمایه‌گذاری مدرن)، متعلق

به مقامات بلندپایه باکو، سفر پنج روزه‌ای به اسرائیل

انجام داده‌اند. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی آیزروس،

این سفر از ۲۹ فوریه (۱۴ اسفند) آغاز شده و ۲۵ فوریه

(۱۶ اسفند ۱۳۸۸) خاتمه یافته است.»

■ **سوءاستفاده مالی از بودجه‌های فرهنگی کشور**

حکومت جمهوری آذربایجان مبالغ بسیار زیادی را

برای پروژه‌های نه چندان بزرگ در وزارت فرهنگ و

توریسم هزینه می‌کند. با اینکه منابع دولتی، گزارش

دقیقی از میزان این هزینه اعلام نمی‌کنند اما منابع

خبری غیررسمی، از میزان این هزینه و فسادهای

مربوط به آن اخبار و ارقام حیرت‌انگیزی منتشر

می‌کنند!
به طور مثال، منابع خبری غیررسمی به

پروژه بازسازی سینمای نظامی اشاره می‌کنند که با

حضور شخص‌الهام علی‌اُف، در سال ۲۰۱۱ افتتاح

شد. با آنکه این پروژه در دوره زمانی ۲۰۱۱-۲۰۰۷،

۵۲ میلیون دلار هزینه داشته اما حتی امسال

نیز دولت توجه خود را به این مکان، کاهش نداده و

نزدیک به ۴ میلیون دلار دیگر را صرف این محل

کرده است!
در موردی دیگر، برای ساخت یک پیست

اسکی در منطقه شادساق در منطقه قوسا، ۸۷۸

میلیون دلار در دوره زمانی ۲۰۱۱-۲۰۰۷ هزینه

شده است، به نحوی که تنها در سال ۲۰۱۱، نزدیک

به ۵۲۰ میلیون دلار از سرمایه‌گذاری دولتی، صرف

این پروژه شده است. در سال جاری ۲۵۵ میلیون

دلار از بودجه دولتی برای ادای سرمایه‌ساخت این پروژه،

اختصاص داده شده است. همچنین ساخت موزه

فرش و هنرهای دستی که از سال ۲۰۰۷ آغاز

شده، تا ابتدای امسال، حدود ۵ میلیون دلار هزینه

داشته و در سال جاری نیز برای ادامه ساخت آن،

۱۷ میلیون دلار اختصاص داده شده است. با این

اوصاف هنوز زمان قطعی پایان این پروژه مشخص

نشده است!
آذربایجان در ایران، سال گذشته دولت این

که آخرین بار در سال ۲۰۱۱ تحت بازسازی قرار